

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/19/1641

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	10.06.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	29.04.2019
Teabevaldaja	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium aadress: Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn e-posti aadress: info@mkm.ee ,
Vaide esitaja	Adepte OÜ e-posti aadress: gregor@adepte.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on menetluse käigus vaide esitaja pöördumisele vastanud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2).

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 05.03.2019 pöördus vaide esitaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) poole teabenõudega, mis puudutas teavet riigitoetuste maksmise kohta.
- Samal päeval teatas MKM, et loeb vaide esitaja pöördumise selgitustaotluseks ning vastab sellele 30 päeva jooksul.
- Kuna MKM ei vastanud vaide esitaja pöördumisele 30 päeva jooksul, saatis vaide esitaja 09.04.2019 MKM-le meeldetuletuse.
- Kuna MKM ka peale meeldetuletuse edastamist vaide esitaja pöördumisele ei vastanud, esitas vaide esitaja 29.04.2019 inspektsioonile vaide, milles palus kohustada MKM-i teabenõuet täitma.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

OÜ Adepte pöördus 5. märtsil 2019 majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) poole teabenõudega, mis puudutas teavet riigitoetuste maksmise kohta. Nimelt varasemalt kehtinud elektrituruseadus nägi ette põlvkivienergiast toodetud elektrile subsiidiumi tasumist. OÜ Adepte soovis teada kui palju ja kellele on toetuse raames subsiidiumit tasutud.

MKM klassifitseeris 5. märtsil 2019 OÜ Adepte teabenõude selgitustaotluseks ja pikendas vastamise tähtaega 30 päevani alates päringu esitamisest.

Esiteks on eluliselt ebausutav, et MKM või tema haldusalas olevad asutused ei pea arvet kui palju ja kellele on avalikke vahendeid tasutud. Teiseks on 30 päeva möödunud ja MKM ei ole siiani teabenõuet täitnud.

OÜ Adepte ei ole saanud vastust oma teabenõudele ning MKM on jätnud teabenõude tähelepanuta. OÜ Adepte pöördus 9. aprillil 2019 meeldetuletusega ja hoiatusega pöörduda Andmekaitse Inspeksiooni poole kui MKM jätkab õigusvastase viivitamisega. Palun kohustada MKMi teabenõuet täitmast ja kohustada esitama küsitud teavet.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Pöördusite Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) poole palvega vastata Adapte OÜ esitatud vaidega seotud küsimustele.

Selgitame, et Adapte OÜ selgitustaotlusele on MKM energeetika osakond seisuga 29. aprill 2019 vastanud (vastuskiri toodud kirja lisas). Kuivõrd MKM-l puudus selgitustaotlusega palutud informatsioon, palus MKM vajalikku infot põhivõrguettevõtja Elering AS-lt. Sellest tingituna hilines ka vastus Adapte OÜ esitatud selgitustaotlusele.

Alljärgnevalt on toodud vastused Teie tõstatatud küsimustele.

1) Kas MKM-l on võimalik väljastada mõni olemasolev dokument või teha mõnest andmekogust väljavõtte, mis sisaldaks vaide esitaja poolt soovitud teavet või tuleb vastamiseks andmeid alles koguda ning selle alusel dokument/vastus koostada? Juhul kui vastav dokument on olemas või andmekogust on võimalik vastav väljavõtte teha, siis miks ei ole teabenõudele vastatud seaduses sätestatud tähtaja jooksul.

MKM-l ei ole ELTS § 59 nimetatud toetuste väljamaksmist käsitlevaid andmeid. Toetuste väljamaksmise ja andmete säilitamise eest vastutab Elering AS (elektrituruseaduse § 59 lg 1). Seetõttu tegi MKM pöördumisele vastamiseks Elering AS-le järelepärimise palvega selgitada välja, kas elektrituruseaduse § 59 lõike 1 punktis 5 (kehtis kuni 09.07.2018) nimetatud juhul on toetust välja makstud.

2) Juhul kui soovitud teavet ei olnud dokumendina olemas ning ka andmekogust ei olnud võimalik väljavõtet teha, siis miks ei keeldutud teabenõude täitmisest?

Olgugi, et MKM-l ei olnud päringu aluseks olevaid andmeid, on MKM elektrituruseaduse vastutav väljatöötaja. Seetõttu leidis MKM, et mõistlikum on lahendada päring küsides vajalikud andmed nende tegeliku omaja ehk Elering AS käest ning edastada tulemus otse

selgitustaotluse esitajale.

3) Kuna antud juhul on möödunud ka selgitustaotlusele vastamise tähtaeg, siis mis põhjusel ei ole vastatud ka selgitustaotlusele?

Selgitustaotluse vastus edastati adressaadile 29. aprillil. Selgitustaotlusele vastamine viibis, kuivõrd teabevaldaja (Elering AS) vajab teabe kontrolliks oodatust rohkem aega.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 p 1 sätestab, et avalik teave on mistahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevaid dokumente või väljavõtteid andmekogudest. Teabenõude korras ei saa nõuda endale sobival kujul dokumentide koostamist ja andmete väljastamist.

Antud juhul on vaide esitaja 05.03.2019 pöördumises MKM-i poole, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue“, soovitud aastate ja isikute lõikes, kui suur summa on teabenõudes toodud toetusskeemi alusel toetust makstud. Ehk siis kellele, millal ja kui palju on põlevkivil töötava tootmiseseadme installeeritud netovõimsuse kasutatavuse eest tasutud toetust.

Kui MKM-il soovitud teave/andmed puudusid, oli MKM-il kohustus tulenevalt AvTS § 21 lg-st 1 edastada teabenõue pädevale teabevaldajale. Antud juhul on MKM asunud ise andmeid koguma ning teavitanud vaide esitajat, et loeb vaide esitaja pöördumise selgitustaotluseks. Siinkohal juhin MKM-i tähelepanu sellele, et ka märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) § 5 lg 3 sätestab, et kui adressaat leiab, et ühtegi märgukirjas esitatud seisukohta või ettepanekut arvestada või märgukirjale vastata või selgitustaotluses soovitud teavet või selgitust anda ei ole tema pädevuses, edastab ta märgukirja või selgitustaotluse pädevale asutusele või organile vastamiseks viivitamata, kuid mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul märgukirja või selgitustaotluse registreerimisest ning teavitab sellest isikut lõikes 8 sätestatud korras.

Ehk siis nii AvTS kui MSVS ei näe ette kohustust, et kui asutusel puudub soovitud teave, tuleks vastamiseks seda küsida teistelt asutustelt/isikutel. Nii AvTS kui MSVS näevad sellisel juhul ette kohustuse edastada pöördumine pädevale asutusele. Siinkohal pean vajalikuks märkida, et MSVS-i üle puudub inspektsioonil järelevalvepädevus.

Olenemata sellest, kas antud juhul oli tegemist teabenõude või selgitustaotlusega, oleks olnud korrektne edastada vaide esitaja pöördumine pädevale teabevaldajale. Ka juhul, kui MKM asus ise vaide esitaja poolt soovitud teavet välja selgitama ning see võttis arvatust rohkem aega ning ei võimaldanud tähtaegselt vaide esitaja pöördumisele vastata, oleks tulnud sellest vaide esitajat teavitada ning vastamise tähtaega pikendada. Kuigi MKM ei ole antud juhul vaide esitaja pöördumisele vastamisel pidanud kinni seaduses sätestatud tähtaegadest, on MKM vaide menetlemise käigus 30.04.2019 vaide esitaja pöördumisele vastanud, millega on õiguslik olukord taastatud, mistõttu jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel